

Til

Klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard

Folketingets Klima-, Energi- og Bygningsudvalg

Miljøbevægelsen NOAH
Friends of the Earth Denmark
Nørrebrogade 39, 1
2200 København N
Tlf. 35 36 12 12
noah@noah.dk
www.noah.dk

Fredag den 2. december 2011

NOAHs kommentar til regeringens energispil *Vores energi*

Regeringens energispil indeholder mange gode forslag, som peger i den rigtige retning. Det er positivt, når regeringen lægger op til at skærpe den tidligere regerings målsætninger – f.eks. større energibesparelser, 35 % drivhusgasreduktion til 2020 på energiområdet, hurtigere udfasning af kul og en mere ambitiøs udbygning med vind, samt varsling om nye tiltag på klimaområdet, der tilsammen skal give en 40 % drivhusgasreduktion til 2020. Det er også godt, at regeringen vil føre en offensiv klimapolitik i forhold til EU.

Der lurder imidlertid en stor fare i forbindelse med de igangværende energiforhandlinger. NOAH mener, at det er meget vigtigt, at resultatet af energiforhandlingerne ikke udvandes som foreslået af bl.a. Venstre, hvorved der lægges hindringer i vejen for en kommende klimaplan og en stærk klimalov.

Mangler og forbedringsmuligheder i *Vores energi*

På trods af de gode toner i regeringens udspil ser vi en række muligheder, der slet ikke udnyttes samt direkte miljøskadelige elementer så som biobrændstoffer og omfanget af brug af biomasse.

I *Vores energi* regnes med **energibesparelser** på 8 % af bruttoenergiforbruget frem til 2020 (2010-basis), hvilket ikke er særlig ambitiøst. I NOAHs Energihandlingsplan 2050 har vi redegjort for et besparelspotentiale, som er væsentlig større. Regeringen bør lave tiltag, der hindrer salg af elforbrugende apparater, som ikke kan opnå A eller A+ mærke. Enten ved forbud eller ved mærkbare og stigende afgifter.

Mulighederne for brug af **solenergi** bør udnyttes bedre. Med en årlig solindstråling på i størrelsesordenen 150.000 PJ er der selv i Danmark et kæmpe potentiale at tage af. Anlæggene til udnyttelse af solenergi, både til varmeproduktion og til elproduktion, er på markedet, og tusindvis af håndværkere - også arbejdsløse - står klar til at sætte dem op.

Regeringen lover markedsfremmende initiativer for **solvarme** til individuel opvarmning, men skal det batte noget, er der behov for tydeligere målsætninger og en langt bredere vifte af initiativer som f.eks. påbud om integrering af solvarme i fjernvarmesystemerne (centralt eller/og individuelt), i sommerhuse, hoteller, offentlige bygninger og i alle de sammenhænge, hvor der anvendes store mængder varmt vand. Der er helt klart behov for målrettede informationskampagner, pakked løsninger og gode finansieringsmuligheder.

Miljøbevægelsen NOAH er det danske medlem af Friends of the Earth International (FoE-I), som er verdens største sammenslutning af miljøorganisationer med medlemmer i 77 lande. www.foei.org
I Europa er 31 af organisationerne forbundet i Friends of the Earth Europe (FoEE) www.foeeurope.org

Solceller til elproduktion bør påbydes ved nybyggeri. Regeringen kan også lempe restriktionerne i forbindelse med den såkaldte nettomålerordning, så det bliver muligt for husstande med varmepumper uden for fjernvarmeområder og elbiler at dække deres årsforbrug. Der bør også gives mulighed for etablering af andelsejede anlæg under ”nettomålerordningen”.

Mulighederne for **geotermisk varme** til fjernvarme bør prioriteres højt. Hvor der er muligheder for geotermisk varme i nærheden af byer bør denne ressource udnyttes til fjernvarme og prioriteres højere end afbrænding af biomasse og affald.

Det skal laves om

Vores energi regner med et alt for højt forbrug af **biomasse** til el- og varmeproduktion. Det vil medføre øget import og yderligere fortrængning af fødevarerproduktion og natur. Importeret biomasse beslaglægger store dyrkningsarealer i bl.a. ulande, og de forsøg der gøres på at certificere importeret biomasse som bæredygtig, vil aldrig kunne vurdere de reelle og ofte indirekte effekter på mennesker og natur. Den øgede efterspørgsel efter biomasse til energiformål medfører højere fødevarerpriser til stor skade for verdens fattige.

Såfremt den anvendte biomasse ikke stammer fra biomasse, der alligevel naturligt var blevet omsat i skovøkosystemet inden for kort tid eller som kompenseres af øget tilvækst af samme kvalitet inden for samme område, kan f.eks. importerede træpiller til substitution for kul i de centrale kraftvarmeverker medføre en stor udledning af CO₂, som p.t. ikke registreres i det danske CO₂-regnskab.

NOAH er imod import af biomasse og kræver, at importen erstattes ved f.eks. at justere graden af energibesparelser, hurtigere indfasning af geotermi, boligrenovering kombineret med lavtemperaturfjernvarme, (sæson)varmelagring og centrale varmepumper mv.

Det er også en stor fejl, at *Vores energi* accepterer 10 % **biobrændstof i transportsektoren** til 2020. Vi er opmærksomme på, at der er tale om et EU-krav, men reglerne åbner for at opfylde kravet med vedvarende energi generelt. 10 % biobrændstof i transportsektoren vil uden kraftige tiltag for reduktion af transportens samlede energiforbrug medføre øget import og dermed øget arealbeslaglæggelse og fortrængning af fødevarerproduktion og natur i andre lande. Der bør derfor arbejdes for en hurtig indfasning af el i transportsektoren kombineret med en reduktion i den individuelle biltransport.

Med hensyn til **biogas** mener vi, at bioforgasning af den frasorterede organiske fraktion i husholdningsaffaldet skal fremmes. *Vores energi* lægger imidlertid op til storstilet produktion af **biogas baseret på svinegylle**. At kaste investeringer til biogasanlæg og infrastruktur efter så ubæredygtig en produktion, som den konventionelle danske svineproduktion, er efter vores mening forkastelig. Biogas fra svinegylle vil aldrig blive bæredygtig, fordi den for en meget stor dels vedkommende baseres på importeret GMO-foder som svinene opfostres med på dyreetisk uanstændig vis. Svineproduktionen bør af hensyn til global bæredygtighed og dansk miljø reduceres kraftigt. Derfor er det ikke forsvarligt at binde energiproduktionen til en stor produktion af gylle, og tilskudsmidlerne kan bruges bedre på energieffektiviseringer og solenergi.

Går omstillingen hurtig nok?

Vores energi anfører som nævnt, at de samlede drivhusgasreduktioner frem til 2020 bliver på 40 % i forhold til 1990, heraf 35 % fra energisektoren alene. Ser man på CO₂-reduktionen for perioden 2012-2020 forventes en samlet CO₂-reduktion på ca. 13 Mt CO₂ svarende til en gennemsnitlig årlig CO₂-reduktion på omkring 3 %. Ser man på det globale behov for drivhusgasreduktioner inden for 2-graders målsætningen, er behovet nu på over 5 % år for år. I NOAHs forslag til klimalov har vi opgjort behovet for en retfærdig dansk indsats til at være i størrelsesordenen 7 % år for år.

Såfremt man halverede anvendelsen af fossilt brændstof til transport frem til 2020, ville den årlige CO₂-reduktion stige til 5,8 %.

På trods af de mange gode takter i forslaget er der altså behov for yderligere tiltag på energiområdet samt en effektiv indsats overfor trafik og landbrug i forbindelse med udarbejdelsen af den kommende klimaplan.

Med venlig hilsen

Kim Ejlertsen
Palle Bendsen
Henning Bo Madsen

NOAH Energi og Klima

Kontakt: Kim Ejlertsen, tlf. 57 52 75 92, mob. 60 95 19 58